

Thing, tillod sig beskedent at andrage paa Endringer af saadanne. Det er ikke den Stilling, som jeg troer, det er værdigt for Landstinget at indtage; jeg troer, at Landstinget bør gjøre Krav paa en ganske anden Stilling. Men, mine Herrer, jeg har hidtil talt og udelukkende talt under den Forudsætning, at vi med samme Høje, som Regjeringen synes at kunne det, sølte os fuldt overbeviste om, at Loven var fortrinlig, at det i og for sig var et stort Gode, at den gennemførtes. Men dersom nu denne Forudsætning bristede, dersom det skulde vise sig, at denne Lov i sine Følger forbedrede os ikke vort Held, ikke vor Frelse, men vort Nederlag og vor Tillintetgjørelse, hvorledes vilde da Ansvarret blive? Jeg mener naturligviis ikke det juridiske Ansvar, det vilde vi Alle meget let være frigjorte for, men jeg mener det Ansvar, der indtales for Historiens Domstol og for vor egen Samvittighed. Det var dog muligt, at, dersom vi havde givet os Tid, dersom vi med No vare komne til at overveie Sagen, en anden og maaffee heldigere Ordning havde ladet sig gennemføre. Man sig ikke, at Arbeidet vilde være spildt, dersom Loven nu ikke gennemførtes i nærværende Samling, det er jo en Tale, som er aldeles ubegribelig. Det Arbeide, det store og vedholdende Arbeide, som Loven alt har været Gjenstand for, det ligger, det har sin Betydning, der ingenlunde vil blive svækket ved, at Loven hviler i nogle Maaneder og kommer frem igjen i Begyndelsen af næste Session, og jeg skal gjøre opmærksom paa, at just denne Fremgangsmaade er os meget velbekendt. Det har ikke een, men mange Gange været betragtet som det Naturlige, at store, omfattende, gennemgribende Lovforslag just paa den Maade fremmedes, at de indbragtes i een Session, i den gennemgik en Behandling i det ene Thing, men først fik deres Afgjørelse i den paafølgende Samling. Og skulde det ikke være muligt, at der hos Enkelte opstod Tvivl, om vi her havde fundet den rette Maade at ordne Sagen paa? Er da dette Lovforslag noget saa Bekendt, er den Ordning, som her tilbydes os, saa tilvant, er det en simpel Samling af adspredte Bestemmelser, en Codification af, hvad der alt længe har været tilstede, er det maaffee en videre Udførelse, et

Forsøg paa en Forbedring af den tidtomtalte Hærplan fra 1842, af denne Frugt af virkelig Sagkyndiges modne og omhyggelige og rolige Overveieelse af denne Plan, om hvilken selv den høitærede Krigsminister har maattet udtale, at den havde staaet sin Prøve, at den havde viist, at den var istand til at naae det Maal, den havde sat sig, en Plan, der ganske sikkert kunde, som alt Menneskeværk være Gjenstand for Forbedringer, men en Plan, med Hensyn til hvilken vi have seet, at hver Gang vi vilde afvige fra den, hver Gang vi vilde forqvæle den, fulgte Straffen nær i Hælene? Det er jo, som de Herrer vide, ikke Tilfældet, det er ikke Planen af 1842, man har tænkt paa ved nærværende Leilighed. — Men maaffee har man søgt et fremmed Monster. — Nu skal jeg villigt indrømme, at, hvor der er Tale om en enkelt Institution, om enkelte mindre omfattende Forholds Ordning, der kunne fremmede Monstre have en stor Betydning og vel ofte fortjene at efterlignes. Men hvor der er Tale om en saa omfattende Organisme som den, der her behandles, der i den Grad er sammenknyttet med det hele Liv hos Staten og hos Folket, der er det særligt at gjøre en saadan Overførelse i stort Maal. — Men nei! det er jo heller ikke Tilfældet, der er jo intet Land i Europa — vi kunne see fra Nordcap til Sydspidsen af Italien, fra Rusland til Frankrig og England — hvor vi ville finde Noget, der ligner den nærværende Ordning. De krigførende Magter, for hvem Krigen er naturlig, som have opsamlet Aarhundreders Erfaring, hvoraf vi Andre kunne drage os Meget til Nytte, de krigserfarne Magter have alle indrettet deres Armeer paa faste og ufravigelige Grundlag. De ere indrettede paa høist forskellige Maader, Enhver vil kunne see, i hvor forskellige Retninger Løsningen af Opgaven kan søges, naar jeg nævner de tre Stormagter: Frankrig, England og Preussen; men ingen af dem, det tør jeg dog vel sige, vilde kunne tænke sig Muligheden af, at man for Alvor foreslog dem at indrette et Forsvar paa dette Grundlag; jeg tør med Sikkerhed sige, at det vilde blive betragtet som den største Daarskab, dersom man i noget af disse tre Lande troede at kunne faae et Værn, som var til virkelig Brug, ved at